

Komuniké ze setkání zástupců zemědělských komor zemí Visegrádské skupiny, které se konalo ve dnech 3.-4. září 2026 v Nitře

4.9.2026 - | Akademie věd České republiky

Ve dnech 3. a 4. září 2026 se v Nitře na Slovenské zemědělské univerzitě uskutečnilo setkání zástupců zemědělských komor zemí Visegrádské skupiny (V4). Setkání se zúčastnili zástupci Agrární komory České republiky, Národní rady zemědělských komor Polska, Slovenské zemědělské a potravinářské komory a Maďarské agrární komory. Cílem setkání bylo projednat hlavní výzvy, kterým zemědělství v regionu čelí, a stanovit společné priority pro současnou i budoucí zemědělskou politiku Evropské unie.

Během setkání byla projednána zejména následující témata:

- současná situace v zemědělství v zemích V4,
- dopady extrémního sucha na zemědělskou produkci a opatření k řešení těchto dopadů pro zemědělce na úrovni V4 a EU,
- dopady krize v sektoru mléka na zemědělskou produkci a opatření k řešení těchto dopadů pro zemědělce na úrovni V4 a EU,
- víceletý finanční rámec a společná zemědělská politika (SZP).

Účastníci rovněž diskutovali o možnostech společného postupu zemědělských komor zemí V4 při prosazování zájmů zemědělců na národní a evropské úrovni.

Současná situace v zemědělství v zemích V4

Zástupci zemědělských komor zemí V4 si vyměnili informace o aktuální situaci v zemědělství v jednotlivých zemích. Diskuse poukázala na společné výzvy, kterým zemědělci v regionu čelí, a také na potřebu koordinovaného přístupu k jejich řešení.

Zvláštní pozornost byla věnována dopadům změny klimatu a extrémních povětrnostních podmínek na zemědělskou produkci. Účastníci konstatovali, že opakující se období sucha a nedostatku srážek představují stále významnější riziko pro stabilitu zemědělské produkce, ekonomickou situaci zemědělských podniků a v konečném důsledku také potravinovou bezpečnost regionu.

Extrémní sucho a jeho dopad na zemědělskou produkci

Zástupci zemědělských komor V4 projednali rozsah a důsledky extrémního sucha, které v roce 2026 nepříznivě ovlivňuje zemědělskou produkci v jednotlivých zemích.

Účastníci zdůraznili potřebu věnovat problematice sucha větší pozornost nejen na národní úrovni, ale také v rámci společných politik Evropské unie. Klimatická rizika mají přeshraniční charakter a jejich důsledky se projevují v poklesu výnosů plodin, nedostatku krmiv, hospodaření s vodou a ekonomické stabilitě zemědělských podniků.

Zemědělské komory V4 považují za nezbytné, aby se adaptace zemědělství na měnící se klimatické podmínky stala jednou z hlavních priorit budoucí zemědělské politiky EU.

Zemědělské komory zemí V4:

VYZÝVAJÍ příslušné národní vlády a instituce Evropské unie, aby přijaly opatření zajišťující, že zemědělské podniky postižené extrémním suchem v roce 2026 budou mít dostatečnou likviditu.

VYZÝVAJÍ Evropskou komisi k podstatnému navýšení rozpočtu EU vyčleněného na řešení krizových situací a k přijetí jednoduchých mechanismů pro přerozdělování této podpory.

OPAKOVANĚ VYZÝVAJÍ Evropskou komisi, aby přijala akční plán pro provádění Strategie pro vodohospodářskou odolnost a zajistila dostatečné financování jejího provádění (viz Komuniké ze setkání zemědělských komor zemí V4 v Mělníku ze dne 4. července 2025).

Situace v sektoru mléka a mléčných výrobků

Klíčovým tématem setkání byla aktuální situace v sektoru mléka a mléčných výrobků. Diskuse se rovněž uskutečnila za účasti zástupců slovenských organizací působících v oblasti prvovýroby a zpracování mléka.

Účastníci zdůraznili potřebu zajistit stabilní podmínky pro chov skotu a produkci mléka, které představují významnou součást zemědělství a potravinářského průmyslu v zemích V4.

Zvláštní pozornost byla věnována aktuálnímu vývoji na trhu, ekonomickým podmínkám, kterým čelí prvovýrobci a zpracovatelé, postavení producentů v potravinovém dodavatelském řetězci a potřebě zachovat konkurenceschopnost sektoru.

Zemědělské komory zemí V4:

VYZÝVAJÍ příslušné národní vlády a instituce Evropské unie, aby přijaly opatření, která pomohou stabilizovat sektor mléka a mléčných výrobků a zachovat jeho konkurenceschopnost;

ZDŮRAŽNÍ potřebu vytvořit předvídatelné podmínky pro prvovýrobce a zpracovatele mléka;

POVAŽUJÍ ZA NEZBYTNÉ posílit postavení zemědělců v potravinovém dodavatelském řetězci a vytvořit podmínky nezbytné pro zajištění ekonomické udržitelnosti produkce mléka.

Víceletý finanční rámec Evropské unie a společná zemědělská politika na období 2028-2034

Zástupci zemědělských komor zemí V4 věnovali zvláštní pozornost připravovanému víceletému finančnímu rámci Evropské unie na období 2028-2034 a budoucí podobě společné zemědělské politiky.

Účastníci zdůraznili, že stabilní a dostatečné financování zemědělství je základním předpokladem pro zachování konkurenceschopnosti evropského zemědělství, potravinové bezpečnosti a životaschopnosti venkovských oblastí.

Podle zemědělských komor zemí V4 musí budoucí SZP zohledňovat specifické podmínky jednotlivých členských států a zároveň zajišťovat spravedlivé a předvídatelné podmínky pro zemědělce v celé Evropské unii.

V této souvislosti zemědělské komory zemí V4:

VYZÝVAJÍ k zajištění dostatečného a stabilního rozpočtu pro společnou zemědělskou politiku po roce 2027;

ZDŮRAŽNÚJÍ, že financování SZP musí zohledňovat rostoucí náklady zemědělské produkce, klimatická rizika, potřebu zajištění potravinové bezpečnosti a nové požadavky kladené na zemědělský sektor;

POVAŽUJÍ ZA NEZBYTNÉ, aby budoucí SZP poskytovala zemědělcům dostatečnou míru stability, předvídatelnosti a možnosti dlouhodobého plánování;

VYZÝVAJÍ k zachování dostatečně financovaných přímých plateb a dalších nástrojů podporujících zemědělskou produkci;

VYZÝVAJÍ K MOŽNOSTI VOLBY, aby zastropování a degresivita přímých plateb byly dobrovolným souborem opatření namísto povinného uplatňování, jak je stanoveno v současných legislativních návrzích. V souvislosti s rostoucími geopolitickými riziky, potřebou posílit potravinovou bezpečnost a zachovat dostatečnou produkční kapacitu evropského zemědělství považují za nezbytné, aby členské státy samy určovaly, zda je uplatňování zastropování a degresivity přímých plateb s ohledem na jejich specifické strukturální a zemědělské potřeby odůvodněné a přínosné. Nastavení podpůrných systémů by mělo především podporovat rozsah zemědělské činnosti, přispívat ke stabilitě produkce, péči o půdu, zaměstnanosti a odolnosti potravinového systému.

Zemědělské komory V4 rovněž zdůrazňují, že nové požadavky kladené na zemědělce musí být doprovázeny odpovídající finanční podporou a nesmí vést k dalšímu snižování konkurenceschopnosti evropské zemědělské produkce.

Dostupnost přípravků na ochranu rostlin - přeshraniční spolupráce mezi zeměmi V4

Dostupnost široké škály účinných nástrojů ochrany rostlin je nezbytným předpokladem konkurenceschopné, udržitelné a bezpečné produkce potravin, osiv a šlechtitelského materiálu v EU.

V souvislosti s diskusemi o Omnibusu X vyzýváme k maximální možné koordinaci mezi zeměmi V4 v průběhu celého vyjednávání a k podpoře opatření, která povedou k významnému zjednodušení a urychlení systému EU pro schvalování účinných látek a povolování přípravků na ochranu rostlin.

Podporujeme zavedení automatického prodloužení doby schválení účinných látek a rovněž prodloužení doby jejich schválení až na 25 let.

Dále je nezbytné účinně využívat mechanismus podle čl. 4 (7) pro účinné látky identifikované jako kandidáti na nahrazení v případech, kdy není k dispozici odpovídající alternativa, včetně účinných strategií řízení rezistence.

Za zásadní považujeme rovněž částečný odklon od systému hodnocení založeného výhradně na nebezpečnosti směrem k přístupu založenému na posuzování rizika, zejména s ohledem na skutečnou míru expozice pracovníků a dostupná technická a ochranná opatření.

V neposlední řadě je důležité podporovat větší harmonizaci a zjednodušení povolovacích postupů na úrovni EU a současně účinně využívat odborné znalosti a kapacity dostupné v členských státech.

Země V4 se zavazují posílit koordinaci a společně usilovat o podporu navrhovaných změn ze strany dalších členských států EU. Za tímto účelem navrhujeme v blízké budoucnosti uspořádat konferenci zemí V4 s cílem posílit přeshraniční odbornou spolupráci za účasti zástupců zemědělského sektoru.

Společné priority:

Země V4 budou společně prosazovat rychlejší, předvídatelnější a na vědeckých poznatcích založený

systém schvalování účinných látek a povolování přípravků na ochranu rostlin, který zemědělcům zajistí přístup k dostatečnému množství účinných nástrojů pro ochranu zemědělské produkce při zachování vysoké úrovně ochrany lidského zdraví a životního prostředí.

Společné aktivity zemědělských komor zemí V4

Zástupci zemědělských komor zemí V4 považují pravidelnou koordinaci svých stanovisek za důležitý nástroj prosazování společných zájmů zemědělců v regionu.

S ohledem na společné výzvy, kterým zemědělství v zemích V4 čelí, považují za nezbytné pokračovat v pravidelné výměně informací a koordinaci stanovisek ke klíčovým otázkám souvisejícím se zemědělskou politikou Evropské unie.

Účastníci se dohodli, že budou pokračovat ve spolupráci a společně prosazovat dohodnutá stanoviska vůči příslušným institucím Evropské unie a dalším relevantním partnerům.

Účastníci setkání se dohodli, že další společné setkání zemědělských komor zemí Visegrádské skupiny se uskuteční v prosinci 2026 v Maďarsku.

Komuniké bylo vyhotoveno v šesti stejnopisech, po jednom pro každou delegaci, přičemž jeden stejnopis bude zaslán organizaci COPA-COGECA a jeden Evropské komisi.

V Nitře dne 4. září 2026

Jan Doležal, prezident AK ČR

Jozef Šumichrast, předseda SPPK

Wiktor Szmulewicz, předseda KRIR

Szilvia Palakovics, vedoucí mezinárodních vztahů NAK

<https://www.akcr.cz/txt/komunike-ze-setkani-zastupcu-zemedelskych-komor-zemi-visegradske-skupiny-ktere-se-konalo-ve-dnech-3-4-zari-2026-v-nitre>